

2015/2226(INI)

26.5.2016

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részére

a „Miként járulhat hozzá a KAP a munkahelyteremtéshez a vidéki területeken?” kérdésköréről
(2015/2226(INI))

A vélemény előadója: Paloma López Bermejo

JAVASLATOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felkéri a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

- A. mivel a vidéki területek az Unió területének több mint 77%-át teszik ki, és e területeken számos munkahely a mezőgazdasághoz vagy az agrár-élelmiszeriparhoz kötődik;
- B. mivel a mezőgazdaság és az agrár-élelmiszeripar együtt az Unió GDP-jének 6%-át teszi ki, ami 15 millió vállalkozást és 46 millió munkahelyet jelent;
- C. mivel a FAO kidolgozta az élelmezési és mezőgazdasági rendszerek fenntarthatósági vizsgálatának (SAFA) egyetemes keretrendszerét;
- D. mivel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) a vidéki területeken középtávú támogatást nyújt a marginalizált közösségek számára a lakhatás, az egészségügy, az oktatás és a foglalkoztatás tekintetében; mivel az EMVA képes figyelembe venni a menekültek egyedi igényeit, és a vidéki területeken folytatott különféle tevékenységi ágazatokban szakképzési és készségelsajátítási intézkedések céljára használható;
- E. mivel a mezőgazdasági és a vidéki területeken dolgozó és/vagy vállalkozást vezető nők lehetőségeit elemezni, rögzíteni és valamennyi uniós szakpolitikában támogatni kell, anélkül, hogy az utóbbiak bármelyike hátrányosan érintené őket, mivel ez alapozhatja meg azt, hogy a nők a fejlődés és az innováció mozgatórugói legyenek, ami az egész ágazatot segíthet kiemelni a válságból; mivel a nőket be kell vonni a helyi és regionális szintű ágazati fejlesztési tervekbe, hogy ezekben szükségleteik, tapasztalataik és elképzeléseik érvényesülhessenek, és ezért biztosítani kell számukra azokat a készségeket, amelyek segítségével aktívan részt vehetnek a tervek kidolgozásában;
- F. mivel a demográfiai változások – például a népesség elöregedése és a migrációs áramlások – fontos tényezők lehetnek az olyan hegyvidéki vagy kedvezőtlen helyzetű vidéki területek fejlesztésében, ahol jellemző az elnéptelenedés és a népesség elöregedése;
  - 1. rámutat arra, hogy fenntartható gazdasági növekedésben, a minőségi munkahelyek teremtésében, valamint a vidéki közösségek megtartásában játszott szerepe miatt a mezőgazdaság és az agrár-élelmiszeripar a társadalmi és területi kohézió fontos eleme; hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani a KAP költségvetését, és meg kell erősíteni társadalmi és gazdasági szerepét, különös tekintettel a mikro- és kisüzemi gazdálkodásra, valamint figyelembe véve a regionális sajátosságokat; hangsúlyozza, hogy a KAP hatékony végrehajtásának hozzá kellene járulnia a vidéki területeken a társadalmi befogadáshoz, a méltó élet- és munkakörülményekhez és a pozitív jövőképhez;
  - 2. támogatja a régiók földrajzi sajátosságai és a kulturális sokszínűség védelmének céljából a földrajzi jelzések széles körű fejlesztését, tekintve, hogy a vidéki környezetben a minőségi munkahelyteremtés szempontjából nélkülözhetetlen tökélet képviselnek;
  - 3. támogatja a KAP második pillére és az egyéb uniós pénzeszközök összehangolt

megközelítését, megerősítve ezzel eredményességüket, illetve elkerülve a hatékonyságbeli problémákat vagy a feladatok megkettőzését; felhívja a figyelmet az Európai Szociális Alappal való szinergiákra, amely nem nyújt közvetlen pénzügyi támogatást a mezőgazdasági termelők számára, de igénybe vehető a képzések, a mezőgazdasági termelés és a vidéki gazdaság változásaihoz való alkalmazkodás, valamint a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem támogatására; hangsúlyozza, hogy be kell vonni a helyi és regionális közigazgatási szerveket, valamint az egyéb illetékes közösségi szereplőket a vidékfejlesztési politikák irányításába és kialakításába, és javítani kell az európai alapokkal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó igazgatási szervek felkészítését;

4. hangsúlyozza, hogy az Unióban fontos a területi kohézió, amelyet a vidéki területek kihívásaihoz igazított gazdaságfejlesztési politikák révén kell megvalósítani; hangsúlyozza, hogy a vidéki rendszerek, kis közösségek és települési önkormányzatok között szoros kapcsolat áll fenn, ezért kéri a kohéziós politika eszközei és a KAP közötti szinergia javítását; hangsúlyozza e tekintetben az integrált területi beruházások és a közösségvezérelt helyi fejlesztés fontosságát; úgy véli, hogy a dinamikus vidéki területek fenntartása és a munkahelyek visszaszerzése érdekében támogatni kell a reterritorializációt¹ azokon a területeken, ahol hagyományosan léteznek kapcsolatok a foglalkoztatás és a mezőgazdaság, valamint egy adott terület között;
5. felszólítja a tagállamokat a LEADER program megfelelő finanszírozására, tekintettel annak a vidéki térségekben történő munkahelyteremtésben játszott, elismert sikerére;
6. úgy véli, hogy a piacorientált KAP áringadozáshoz és túlzott versenyhez vezet, ami negatív hatással van a vidéki bevételekre és foglalkoztatásra, ahogyan azt a tejágazatnak a kvótarendszer eltörlését követő válsága is alátámasztja; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy garantáljanak a termelők által végzett munkát kellően figyelembe vevő árakat annak érdekében, hogy mind a termelők, mind az alkalmazottaik számára megfelelő életszínvonal legyen biztosítható, többek között ellátási intézkedések révén; osztja a jelenleg tárgyalt szabadkereskedelmi megállapodások, például a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség mezőgazdasági munkaerőre gyakorolt potenciális negatív hatása miatti aggályokat, és sürgeti a Bizottságot, hogy mérje fel ezek mezőgazdaságra gyakorolt hatását; rámutat arra, hogy nem sérülhetnek és a tárgyalások során nem szüntethetők meg az EU magas szintű élelmiszer-biztonsági, egészségügyi és állatjóléti normái, mivel az uniós fogyasztók bizalma csak ezek révén biztosítható;
7. szorgalmazza az orosz embargó vagy a jelenlegi – például a Tunéziával vagy Marokkóval kötött – szabadkereskedelmi megállapodások következtében már kockázatnak kitett ágazatok és országok megfelelő kompenzálását;
8. többek között az orosz embargó, a keresletcsökkenés, a tejkvóták megszűnése, az árak összeomlása, a termelési költségek növekedése, a felerősödött verseny, valamint a környezetvédelmi kihívások miatt kialakult új helyzetben felszólítja az összes tagállamot, hogy fontolják meg, milyen módon javíthatják saját mezőgazdaságuk versenyképességét oly módon, hogy az ágazat munkahelyeket teremthessen, és a mezőgazdaságban és az agrár-élelmiszeripari ágazatban igazságosan eloszló hozzáadott értéket termelhessen, különös tekintettel a kézműves és kisüzemi termelésre; ezzel összefüggésben

---

¹ Lásd: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+COMPARL+PE-580.547+02+NOT+XML+V0//HU>

hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági üzemeket fenn kell tartani a földeken, elismerve multifunkcionális jellegüket, ami lehetővé teszi számukra, hogy az elsődleges szerepükön, vagyis a mezőgazdasági alapanyagok előállításán túl több fontos funkciót is biztosítsanak, többek között a környezet védelmét, a vidéki területek életképességének elősegítését és a területi fejlesztés egyensúlyát;

9. hangsúlyozza, hogy a vidéki térségek gazdasági fejlődése tekintetében a szociális és demográfiai fejlődésükre is figyelemmel kell lenni, és kellőképpen tekintetbe kell venni a családok támogatására, valamint a család és a hivatás összeegyeztetésének megkönnyítésére irányuló fellépéseket;
10. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a fenntartható gazdálkodási és élelmiszerrendszereket, például a biogazdálkodást, valamint a fenntartható talaj- és vízgazdálkodást és a biológiai sokféleség fenntartható kezelését, hogy meg lehessen őrizni a gazdálkodáshoz kapcsolódó tisztességes foglalkoztatást és a gyarapodó vidéki gazdaságokat, elmozdulva mindeközben a fokozottabb fenntarthatóság és a csökkentett növényvédőszer-használat felé;
11. hangsúlyozza, hogy az európai mezőgazdaság jelenleg példátlan válságon megy keresztül, amely a gazdálkodók elszegényedését, csődveszélyt és az öngyilkosságok számának növekedését eredményezi; kéri az Európai Bizottságot, hogy mérje fel e válság szociális hatásait, különösen a megszűnt állások szempontjából, elsősorban a vidéki területeket vizsgálva;
12. szorgalmazza a különösen a kistermelők és a családi gazdaságok tekintetében alapvető érdekvédelmi szerepet betöltő termelői szervezetek megerősítését, fokozva ennek megfelelően az ágazatban dolgozók társadalmi támogatásában való részvételüket;
13. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a vidéki területeken a társadalmi befogadás és a munkahelyteremtés előmozdítása érdekében támogassák a szociális gazdaságban¹ tevékenykedő vállalkozásokat és szövetkezeteket; felhívja a figyelmet a „szociális vállalkozás” kezdeményezés keretében tett fellépésekre, és felszólítja a Bizottságot, hogy például a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv révén támogassa a szociális gazdaságnak a vidékfejlesztéshez való hozzájárulását;
14. lépéseket sürget az ellátási lánc nagy élelmiszer-elosztó csoportjai tisztességtelen gyakorlatainak megszüntetésére azzal a céllal, hogy a vidéki mezőgazdaságon belüli munkahelyteremtő lehetőséget biztosító, tisztességes árakat vezessenek be a mezőgazdasági termelők számára;
15. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a KAP első pillére jelenleg a mezőgazdasági nagyüzemeket részesíti előnyben, ami szélsőséges piaci koncentrációhoz, az érintett ágazatokban pedig a foglalkoztatási ösztönzők hiányához vezet; ezért e tekintetben sürgős reformokra szólít fel;
16. szorgalmazza a KAP első pillérének megerősítését oly módon, hogy az mozdítsa elő a fenntartható termelést, a minőségi munkahelyeket, a nyereséges gazdaságokat és a tisztességes jövedelmeket, valamint a vonatkozó kollektív szerződések, illetve a szociális

---

¹Lásd: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.nat-opinions.25458>

és munkaügyi jogszabályok tiszteletben tartását anélkül, hogy új terheket róna a gazdálkodókra;

17. felszólítja a tagállamokat, hogy ültessék át nemzeti jogukba az idénymunkásokról szóló 2014/36/EU irányelvet; felszólítja a tagállamokat a fent említett irányelv megfelelő alkalmazásának a biztosítására, és felszólítja a Bizottságot, hogy 2019 szeptemberéig készítsen jelentést az irányelv végrehajtásának állásáról; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálatok, felmérések és statisztikai adatok alapján elemezze az illegális foglalkoztatási rendszerek elterjedtségét, különösen azokban az európai régiókban, ahol gyakoribb a feketemunka és a mezőgazdasági munkások kizsákmányolása; hangsúlyozza, hogy hathatós eszközökre – többek között megfelelő vizsgálatokra és ellenőrzésekre – van szükség az idénymunkások tisztességes foglalkoztatásának és életkörülményeinek valamennyi uniós régióban történő garantálásához, különösen ott, ahol a jelenség elterjedtebb, és hangsúlyozza, hogy általánosságban biztosítani kell a munkavállalói jogok, a munkaügyi szabványok és a minőségi munkavégzési feltételek tiszteletben tartását;
18. üdvözli a KAP egyszerűsítése céljából mostanáig végrehajtott intézkedéseket, felhívja azonban a Bizottságot, hogy továbbra is dolgozzon ki és hajtson végre olyan intézkedéseket, amelyek arányosságot és rugalmasságot biztosítanak a KAP-hoz kapcsolódó adminisztratív terhek vonatkozásában; úgy ítéli meg, hogy mindez a mezőgazdasági termelők, illetve általánosságban a KAP megfelelő működése szempontjából is előnyös;
19. hangsúlyozza, hogy a vidéki régiók demográfiai fejlődésének és családbarát jellegének támogatására irányuló fellépés már most is a KAP egyik célkitűzése, és ezt – a munkaerőpiacot érintő kérdésekkel összefüggésben is – erősebben kell hangsúlyozni;
20. felszólítja a Bizottságot, hogy vezesse be a FAO által az élelmezési és mezőgazdasági rendszerek fenntarthatósági vizsgálatán (SAFA) javasolt, különösen a foglalkoztatottságra és a társadalmi jólétre vonatkozó mutatókat;
21. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági vállalkozásoknak meg kell felelniük a nemzeti munkaügyi és szociális jogszabályoknak; úgy ítéli meg, hogy további feltételeknek a KAP első pillére szerinti kifizetésekbe történő beépítése jelentős mértékben növelné a mezőgazdasági termelőkre háruló adminisztratív terheket, és csökkentené munkahelyteremtési lehetőségeiket;
22. szorgalmazza, hogy a minőségi munkahelyek teremtése, a munkaügyi jogszabályok betartásának biztosítása, a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem, a magas szintű egészségügyi és biztonsági normák biztosítása, valamint a vidéki, különösen a migráns munkavállalók és az idénymunkások társadalmi és gazdasági integrációjának előmozdítása érdekében a szociális partnerek, az irányító hatóságok és adott esetben a civil társadalmi szervezetek játsszanak fontosabb szerepet a közös agrárpolitika kidolgozásában és végrehajtásában;
23. hangsúlyozza, hogy támogatni kell azokat az aktív intézkedéseket és szakpolitikákat, amelyek kiemelik a migráció által a vidéki területeken a gazdasági növekedés fokozásában és a társadalmi kohézió előmozdításában játszott pozitív szerepet;

24. hangsúlyozza a tanulószereződéses gyakorlati képzést és a – többek között az ikt területén történő – készségfejlesztést is felölelő minőségi szakképzés jelentőségét a mezőgazdasági termelők és munkavállalók számára, különösen a munkába álló fiatalok körében, hogy tudjanak alkalmazkodni a változó globális környezetben a mezőgazdaságban és az agrár-élelmiszeriparban tapasztalható változásokhoz, garantálva mindeközben az elegendő és jó minőségű élelmiszerek termelését;
25. hangsúlyozza, hogy a vidéki területek ikt-infrastruktúrákhoz való hozzáféréseinek és széles sávú lefedettségének biztosítása, valamint a digitális készségekre irányuló képzés elengedhetetlen a mezőgazdasági üzemek korszerűsítéséhez, a mezőgazdasági munkavállalók és gazdálkodók egész életen át tartó tanulásának fokozásához, valamint a vidéki területeken a munkahelyteremtéshez és a vállalkozások alapításához;
26. hangsúlyozza a digitális fejlesztés szükségességét a vidéki térségekben, amely kulcsfontosságú a fenntartható munkahelyek számának emeléséhez, valamint hangsúlyozza a „digitális falvak” koncepciójának szükségességét, amely messze túlmutat a széles sávú infrastruktúrán;
27. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyék ismertté az ERASMUS+ programot a fiatal mezőgazdasági termelők körében, ideértve annak a tanulószereződéses gyakorlati képzésre vonatkozó komponensét is, hogy ösztönözzék őket új műszaki ismeretek és nyelvtudás elsajátítására külföldön;
28. hangsúlyozza, hogy a munkaalapú tanulás és a tanulószereződéses gyakorlati képzés különösen előnyös a vidéki területeken, ahol gyakran magas a munkanélküliség aránya, a képzési helyek pedig csak korlátozottan elérhetők;
29. emlékeztet arra, hogy a mezőgazdasági földterület nagysága évről évre csökken az Unióban; hangsúlyozza, hogy a megművelt területek nagyságának fenntartása nélkülözhetetlen a munkahelyek megtartásához a vidéki területeken; felszólítja a tagállamokat, hogy osszák meg egymással bevált gyakorlataikat, és fejlesszenek kiegészítő eszközöket, amelyek lehetővé teszik a magas munkanélküliséggel sújtott vidéki területeken a földhöz való hozzáférést, például nem csak tulajdoni alapon, hanem nemzeti gyakorlatokkal összhangban a részvételen alapuló földhasználat és -gazdálkodás révén; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a földhöz való hozzáférés olyan eszközök révén történő javítása, mint a földbankok, az elhagyott mezőgazdasági területek újbóli hasznosítása, a szociális szövetkezetek létrehozása, az állami támogatások és a hitelhez való hozzáférés javítása, hozzájárulnak majd a mezőgazdasági foglalkoztatáshoz, különösen a fiatalok és a nők tekintetében; emlékeztet arra, hogy lényegesek azok az intézkedések, amelyek segítségével fenntartható a generációk megújulása és a fiatal mezőgazdasági termelők letelepedése;
30. emlékeztet arra, hogy egy európai mezőgazdasági termelő átlagosan csupán 12 hektár földdel rendelkezik, és a mezőgazdasági üzemek 70%-a 5 hektárnál kisebb területű; megjegyzi, hogy méretük és szerkezetük miatt a mezőgazdasági üzemek nem mindig engedhetik meg maguknak, hogy teljes munkaidős és magasán képzett munkavállalókat foglalkoztassanak; következésképpen arra ösztönzi az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak a munkaadói csoportokat ösztönző intézkedéseket;
31. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági üzemek gyakran jelentős nemzeti értékére való

tekintettel az átruházásokat megkönnyítő rendelkezéseket kell hozni;

32. úgy véli, hogy a vidéki területek gazdasági és társadalmi szövetének megőrzésében elsődlegesen a mezőgazdasági üzemek és különösen a családi üzemek játszhatnak szerepet; úgy véli e tekintetben, hogy fokozni kell a családi mezőgazdasági üzemek fenntarthatóságát a meglévő üzemek konszolidálásának ösztönzésével, és ezáltal maximális szintre növelhető a helyi foglalkoztatottság;
33. rámutat arra, hogy a vidéki gazdaságban a nők alapvető szerepet töltenek be; aggodalmát fejezi ki a vidéki és mezőgazdasági foglalkoztatottságban a női munkavállalók alacsony száma miatt, tekintve, hogy az aktív lakosság 50%-a nő, a munkaerőnek azonban csupán 45%-át adják; kiemeli, hogy a nőket aránytalanul sújtják a bizonytalan és nem szokványos munkafeltételek; hangsúlyozza, hogy a nők földtulajdonhoz való hozzáférése még aggasztóbb, tekintve, hogy a földek mindössze 29%-a van női tulajdonban¹; a nők munkafeltételeinek és földhöz való hozzáféréseinek javítása érdekében sürgeti a nemek közötti szakadék vidéki területeken tapasztalható jelenségének kezelését; megjegyzi, hogy a vidéki területeken a férfiak és a nők díjazása közötti különbség 10%-kal nagyobb, mint máshol; hangsúlyozza, hogy az Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikájában alkalmazni kell a nemek közti egyenlőség elvét; ezzel összefüggésben rámutat a földtulajdon és a vidéki területeken a női munkavállalókról szóló naprakész statisztikák jelentőségére;
34. szorgalmazza a vidéki területeken és a hegyvidéki kis közösségekben a közszolgáltatásokhoz – például iskolákhoz és egészségügyi létesítményekhez – való jog védelmét annak érdekében, hogy ezek továbbra is dinamikus és vonzó területek maradjanak, hogy a munkahelyteremtés mellett a meglévő munkahelyek is megőrizhetők legyenek, valamint hogy az embereket maradásra és letelepedésre ösztönözve megszűnjön a vidéki területek elnéptelenedése; megállapítja, hogy az olyan innovatív megoldások, mint a multimodális platformok, amelyek gyors és hatékony hozzáférést biztosítanak a szolgáltatásokhoz a vidéki területek népessége számára, hozzájárulhatnak a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés védelméhez; a szegénység és a társadalmi kirekesztődés vidéki területeken tapasztalható magas arányára való tekintettel a vidéki lakosság tisztas jövedelmének biztosítása és az egyes tagállamok szociális kohéziójának előmozdítása érdekében támogatja minimáljövedelem-rendszerek tagállami szintű kidolgozását.

---

¹ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536466/IPOL_STU%282015%29536466_EN.pdf

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN TARTOTT
ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	24.5.2016
A zárószavazás eredménye	+: 39 -: 7 0: 5
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Laura Agea, Tiziana Beghin, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Michèle Alliot-Marie, Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Rosa Estaràs Ferragut, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Tom Vandenkendelaere, Gabriele Zimmer
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk, (2) bekezdés)	Fernando Ruas